

افغانستان آزاد – آزاد افغانستان

AA-AA

چو کشور نباشد تن من مباد
همه سر به سر تن به کشتن دهیم

بدین بوم و بر زنده یک تن مباد
از آن به که کشور به دشمن دهیم

www.afgazad.com

afgazad@gmail.com

Political

سیاسی

یونس نگاه

۰۲ مارچ ۲۰۲۳

یونس نگاه

درس‌هایی از پیام احمدشاه مسعود

پیام تازه نشرشده احمدشاه مسعود در مورد ایران برای کسانی که به تاریخ چهل سال گذشته علاقه مندند، نکات مهمی داشت. چیزهایی را که برای من آموزنده و جالب بود با شما شریک می‌کنم:

(۱) گروه‌های جهادی به‌همدیگر به‌چشم وابستگان بیگانه می‌دیدند، نه بازیگران داخلی. احمدشاه مسعود احزاب و گروه‌های جهادی فعال آن زمان را به ترتیب روابط خارجی‌شان دسته‌بندی کرده است.

(۲) خود مسعود هم به حمایت خارجی بسیار ارزش قایل بوده و نقطه ضعف گروه خود را نداشتن دوستی پایدار با یکی از قدرت‌های منطقه یا جهان خوانده است. در واقع مسعود هم تمایل داشته است دوست قدرتمند و حامی باثبات خارجی داشته باشد. ایران را به‌خاطر تزلزلش انتقاد کرده است. البته دوست خارجی با معنای دوران جهاد همان است که آقای مسعود توضیح داده و گفته است ایران، پاکستان و عربستان دوستان کی‌هایند.

(۳) احمدشاه مسعود با جامعه افغانستان رابطه قشری و محدود داشته و قادر به تماس با اقشار و طیف‌های گوناگون کشور نبوده است. جامعه شیعه برای او گروهی از مردم دور از دسترس بوده و نمی‌توانسته است با آنان مستقیم کار کند بلکه انتظار داشته یک دست خارجی، رهبران احزاب شیعه را وادار به پیروی از او کند.

(۴) مسعود و دیگر رهبران مدعی قدرت در افغانستان، ذهن استبدادی داشته‌اند و دیگران را تنها برای پیروی کنار خود می‌خواستند. در این فایل صوتی آقای مسعود می‌گوید ایران تعهد سپرده در افغانستان جمعیت اسلامی را حزب اصلی بشناسد و به شیعیان بگوید که از جمعیت پیروی کنند، ولی او شک دارد که ایران به این قول خود بایستد.

احمدشاه مسعود در آن فایل نگفته است که ایران چه کاره تا شیعیان را دستور دهد از ما پیروی کنند، شیعیان و پنداران مایند، من فلان قومندان، فلان رهبر و فلان منتقدشان را می‌شناسم و در میان‌شان اینقدر محبوبیت دارم، برای شان آنقدر کار کرده‌ام، آنان بخشی از مردم مایند و بدون کانال خارجی می‌توانیم کنار خود داشته باشیم. او این سخنان را نگفته است. او شکایت کرده است که ایران به قول خود وفا کرده و وابستگان شیعه‌اش را به پیروی از ما وادار دارد.

این ذهنیت دوران جهاد بود و تنها به مسعود هم محدود نمی‌ماند. تمام رهبران مدعی قدرت در آن زمان چنین ذهنیتی داشتند و به همدیگر به‌چشم ابزار بیگانه نگاه می‌کردند و حاضر به همکاری واقعی و وطنداری دمکراتیک نبودند. نتیجه‌اش همان چیزی شد که تا امروز می‌کشیم. شاگردان احمدشاه مسعود آدم‌های خودرأی، مستبد، انحصارگر و زورگو بودند. در بیست سال دوران جمهوری هیچ نشانه‌ای از پختگی سیاسی در آنان ندیدیم. حالا، زمان آن است که به‌جای پالیدن قهرمان و نسخه‌های نجات در گذشته، از گذشته خونبار و پر از خطای رهبران درس بگیریم. مهم‌ترین نکته آموزنده آن پیام صوتی برای نسل امروز این است که با هموطنان تان از طریق امریکا، ایران، پاکستان و ناتو مذاکره نکنید و از خارجی‌ها انتظار نداشته باشید بخشی از وطن را به شما تسلیم کنند یا بخشی از مردم را به پیروی از شما وا دارند. آن روش خطا بود.